

"...

I- DAVACININ GEREKÇESİ ÖZETİ :

1803 sayılı Kanunun 5. maddesinin A işaretli bendinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolunda davacının ileri sürdüğü gerekçe aşağıda özetlenmiştir :

a) Biçim yönünden aykırılık :

Önce Anayasa'nın 92. maddesinde geçen "metin" sözü ile ne denilmek istendiğini 94. maddenin de yardımı ile açıklığa kavuşturmak gerekir. 94. maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında bütçenin tümü için bu deyim kullanılmıştır. 92. maddenin beşinci fıkrasında "Cumhuriyet Senatosunda üye tamsayısının salt çoğunluğu ile kabul edilmiş olan madde değişikliklerinde, Millet Meclisinin kendi ilk metnini benimsemesi için, üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu gereklidir." denilmiş olması da metin deyiminin maddeleri de içine aldığı ve teklifin tümünü kapsadığını gösterir.

Millet Meclisinin elinde birisini olduğu gibi kabul etmek zorunda bulunduğu üç metin vardı. Bunlar da Karma Komisyonun, Cumhuriyet Senatosunun ve Millet Meclisinin metinleridir. Bir dördüncü metnin oluşturulmasına Anayasa kesinlikle izin vermemektedir. Oysa Anayasa'ya aykırı olarak izlenen yol yani metinlerin değil her metnin maddelerinin ayrı ayrı oylanması bu sonucu vermiştir.

Öte yandan Meclis son görüşmede bir yasa çıkarmak zorunda bulunduğuna göre üç metinden birinin kabulüne değin oylamanın sürdürülmesi gerekirken bu da yapılmamıştır.

b) Esas yönünden aykırılık ;

Kanunlar Anayasa'ya aykırı olamaz ve Anayasa kuralları yasama organını da bağlar (Anayasa madde 8). Böyle olunca yasama organının, bir af yasası çıkarırken de, Anayasa'daki eşitlik ilkesine "madde 12) uyması gerekir. Oysa Türk Ceza Kanununun 141., 142. maddelerinin af kapsamı dışında bırakılması bu ilkeye uyulmadığını gösterir. Türk Ceza Kanununun 125. maddesine giren vatana ihanet suçunu işleyeni bile affeden 1803 sayılı Yasa vatan ihaneti değil en ağır biçimi ile işlense ancak rejim ihaneti olarak nitelendirilebilecek 141. 142. maddeleri ve bunların sonucu demek olan 146., 149. maddeleri af kapsamına almamıştır. Bu tutum eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

Öte yandan düşünce ve felsefi inanç suçları arasında da aynı eşitsizlik kendini göstermektedir. Türk Ceza Kanununun 163. maddesi toplumun ekonomik ve sosyal düzenini din ilkelerine uygun biçimde değiştirmeye yönelen düşünceyi; 141., 142. maddeler de aynı düzeni başka bir felsefi inanç ve görüşe uydurmaya yönelen düşünceyi cezalandırmıştır. Birinci suç affedilmekte, ötekiler af dışı bırakılmaktadır.

1803 sayılı Kanunun 1. maddesinin E bendine göre Yüksek Adalet Divanınca mahkûm edilenlerin aslı ve fer'i cezaları dayandıkları kanun hükümleri ayırt edilmeksizin bütün sonuçları ile birlikte ortadan kaldırılmıştır. Bunlar arasında Türk Ceza Kanununun 141., 142. maddelerinden cezalandırılmış olanlar ve 146. maddenin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca ölüm cezasına çarptırılanlar vardır.

Esas Sayısı:1974/19

Karar Sayısı:1974/31

Gerçi Anayasa'nın 64. maddesi uyarınca genel ve özel af yasası çıkarma yetkisini Türkiye Büyük Millet Meclisi takdirine göre kullanır. Ancak hukuk devleti ilkesini benimsemiş bir ülkede Devletin tüm organları üzerinde hukukun salt egemenliğinin kurulması ve Kanun Koyucunun yasama yetkisini kullanırken kendisini Anayasa ve hukukun üstün kuralları ile bağlı tutması zorunludur.

c) Sonuç:

1803 sayılı Kanunun 5. maddesinin A işaretli bendi Anayasa'nın 92., 8., 12. maddelerine aykırıdır."